

POLIGRAFIA	NORMA BRANŻOWA		BN-83
	Skład fotograficzny		7441-04
	Wymagania i badania		
			Grupa katalogowa 1694
Phototypesetting Requirements and examinations	Photocomposition Exigences et recherches	Фотонабор Требования и испытания	Lichtsatz Forderungen und Prüfung

1. WSTĘP

Tabela 1

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy są wymagania i badania dotyczące składu tekstów wykonanych sposobem fotograficznym.

1.2. Nazwy i określenia - wg BN-71/7401-04, BN-75/7401-14.

2. PODZIAŁ

Skład fotograficzny dzieli się w zależności od:

a) rodzaju podłoża, na skład fotograficzny

P - na podłożu przezroczystym (na błonach fotograficznych),

NP - na podłożu nieprzezroczystym (na papierach fotograficznych);

b) sposobu zaczerpienia znaków, na skład fotograficzny

P - pozytywowym,

D - diapozytywowym,

N - negatywowym;

c) czytelności znaków, na skład fotograficzny

CZ - prosty (czytelny),

NCZ - odwrócony (nieczytelny);

d) ukształtowania składu, na skład fotograficzny

S - szpaltowy,

K - kolumnowy.

3. WYMAGANIA

3.1. Materiał - wg tab. 1.

Właściwości materiału	Wymagania	Sposób sprawdzenia ¹⁾ wg
a) Rodzaj	błony i papiery fotograficzne powinny być dostosowane do rodzaju źródła światła naświetlarki oraz wymagań składu fotograficznego ²⁾	atestu producenta
b) Format	wg PN-78/C-99025, 04 i PN-78/C-99025, 14	przymiarem linowym
c) Wygląd ogólny	- bez wad deformujących lub całkowicie ograniczających czytelność obrazu fotograficznego - liczba wad wg PN-73/C-9021, 03 i PN-73/C-99021, 05 ograniczających czytelność obrazu fotograficznego nie powinna przekraczać 3 wad	wzrokowo w świetle odbitym i przepuszczonym wg BN-65/7439-01

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Poligraficznego
Ustanowiona przez Dyrektora Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Poligraficznego dnia 26 kwietnia 1983 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 czerwca 1984 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 9/1983 poz. 18)

cd. tab. 1

Właściwości materiału	Wymagania	Sposób sprawdzenia 1) wg
d) Zadymienie wyznaczone jako gęstość optyczna elementów nieświatłolodnych (D_0)	na błonach $\leq 0,10$ na papierze $\leq 0,12$	BN-80/7439-04
e) Grubość mierzona wraz z warstwą światłoczułą	błon $\leq 0,12$ mm papieru $\leq 0,11$ mm	mikrometrem
f) Trwałość	bez zauważalnych zmian właściwości - błon, co najmniej 2 lata po wywołaniu - papieru stabilizowanego, co najmniej 4 tygodnie po wywołaniu dwukąpielowym - papieru utrwalonego, co najmniej 1 rok po wywołaniu i utrwaleniu	atestu producenta
g) Stabilność wymiarów	stała dla całej partii błon lub papierów fotograficznych po jednorazowej obróbce (wywołaniu, utrwaleniu i płukaniu)	przymiarem liniowym
1) Materiał należy sprawdzać przed wykonaniem składu. Pobieranie próbek do badań - wg PN-76/C-99460, 03 i PN-76/C-99460, 11. 2) Patrz Informacje dodatkowe p. 4		

cd. tab. 2

Właściwości pisma	Wymagania	Sposób sprawdzenia wg
c) Tolerancja wymiarów znaków, % - wysokość i szerokość	dla pisma: 4 ÷ 6 p. - $\pm 2,5$ 7 ÷ 11 p. - ± 2 12 ÷ 16 p. - $\pm 1,5$ 18 p. - ± 1	BN-79/7419-05 w stosunku do wzorca wg PN-83/P-55105
- szerokość (grubość) kreski	dla pisma: 4 ÷ 11 p. - $+3$ 12 ÷ 16 p. - $+2$ 18 p. - $+1$	
d) Tolerancja odchylenia znaków pisma pochyłego, stopni	± 1 od wartości żądanej	
e) Tolerancja linii pisma, mm	$\pm 0,05$, również przy mieszanu różnych stopni, rodzajów i krojów pisma	
f) Tolerancja odstępu międzywierszowego, mm	$\leq 0,01$ jednolity w obrębie składu jednego zlecenia	
g) Styl znaków	zgodny z wzorcem wg PN-83/P-55105	wzrokowo
h) Odmiany	zgodnie z kartą katalogową pisma wg PN-83/P-55105	
1) Do drukowania wklęsłego $< 1,7$.		

3.3. Wykonanie składu - wg tab. 3.

3.2. Pismo - wg tab. 2.

Tabela 2

Właściwości pisma	Wymagania	Sposób sprawdzenia wg
a) Gęstość optyczna elementów naświetlonych (D_n)	na błonach ≥ 2 wg BN-80/7431-02, 12 p. 2 tab. 1 i wg BN-80/7431-02, 15 p. 2, w zależności od przeznaczenia ¹⁾ , na papierze fotograficznym $\geq 1,4$	BN-80/7439-04
b) Ostrość	pismo powinno być ostre, bez otoczek (rozbitysków)	lupą 8 ÷ 12x
	punkty lub linie, z których zbudowane są znaki - niewidoczne nieuzbrojonym okiem	wzrokowo

Tabela 3

Właściwości składu	Wymagania	Sposób sprawdzenia wg
a) Postać składu	- szpalty lub kolumny zgodnie z dyspozycjami zamawiającego wg BN-74/7405-01 oraz wg PN-81/P-55034	wzrokowo
b) Zgodność treści z podstawą do składania	- z maszynopisem wydawniczym książek, broszur i czasopism wg PN-81/P-55025 - z maszynopisem podpisanym do druku - maszynowym nośnikiem tekstów (MNT)	

cd. tab. 3

Właściwości składu	Wymagania	Sposób sprawdzenia wg
c) Zgodność z zasadami składania	wg BN-76/7440-02, BN-65/7440-04, BN-65/7440-05, BN-66/7440-06 oraz w przypadku składania bezpośrednio w kolumny - wg BN-76/7440-03	wzrokowo
d) Szerokość składu	wg dyspozycji zamawiającego ze stopniowaniem co 6 p. z tolerancją +1 p.	przymiarem typograficznym na zgodność z kartą zamówieniowo-dyspozycyjną
e) Długość szpalty	nie określa się; zalecana długość zgodna z długością urządzenia kopiującego	wzrokowo, nieuzbrojonym okiem
f) Długość kolumny (bez paginy)	powinna stanowić wielokrotność wiersza podstawowego zgodnie z dyspozycjami zamawiającego	przymiarem typograficznym
g) Znakowanie szpalt i kolumn	jeden lub dwa początkowe wiersze szpalty powinny zawierać następujące dane (w zależności od systemu przyjętego w drukarni): - numer zamówienia drukarni - tytuł lub skrót tytułu wydawnictwa - nazwisko lub inicjały składającego	wzrokowo

cd. tab. 3

Właściwości składu	Wymagania	Sposób sprawdzenia wg
g) Znakowanie szpalt i kolumn	- stopień pisma - stopień wiersza - kolejny numer rolki i szpalty	wzrokowo
h) Wady wg 4. 6	suma punktów nie powinna przekraczać liczby 20 w odniesieniu do partii składu	zgodnie z tab. 4

4. BADANIA

4.1. Wytyczne ogólne. Skład należy pobierać do badań partiami.

4.2. Liczność partii

4.2.1. Partia tekstu. Partię tekstu stanowi 5000 znaków bez względu na postać.

4.2.2. Partia tabel i wzorów. Partię tabel i wzorów stanowi powierzchnia formatu A4 bez względu na postać.

4.3. Rodzaje badań - wg tab. 1, 2 i 3.

4.4. Kontrola jakości - pełna (100-procentowa).

4.5. Opis badań - wg tab. 1, 2 i 3.

4.6. Ocena punktowa wad - wg tab. 4.

4.7. Ocena wyników badań

4.7.1. Ocena partii składu. Badaną partię składu fotograficznego należy uznać za dobrą, jeżeli przejdzie przez wszystkie badania wg tab. 1, 2 i 3 z wynikiem dodatnim oraz suma punktów za wady wg tab. 4 nie przekroczy 20.

4.7.2. Ocena składu wydawnictwa poligraficznego. Skład fotograficzny należy uznać za zgodny z wymaganiami normy, jeżeli wszystkie partie składu wg 4.7.1 są zgodne z wymaganiami normy.

Tabela 4

Lp.	Wyszczególnienie wady	Zakres wady	Ocena punktowa dla klasy jakości druku ¹⁾		
			1	2	3
1	Niezgodność z dyspozycjami karty zamówieniowo-dyspozycyjnej (3.3a); (3.3d) i (3.3f)	za każdy przypadek	21		
2	Niezgodność z dyspozycjami adiustacyjnymi maszynopisu (3.3a) i (3.3b)				
3	Niezgodność z zasadami składania i formowania (3.3c)		5	3	2

cd, tabl. 4

Lp.	Wyszczególnienie wady	Zakres wady	Ocena punktowa dla klasy jakości druku ¹⁾		
			1	2	3
4	Wady dyskwalifikujące jakość wg PN-77/P-55124 tab. 1	za każdy przypadek	21		
5	Wady dyskwalifikujące lub obniżające jakość wg PN-77/P-55124 tab. 1 na rysunku poza rysunkiem				
6	Wady obniżające jakość wg PN-77/P-55124 tab. 1		5	3	2

1) Klasy jakości druku - wg PN-82/P-55016.

KONIEC

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Poligraficznego, Warszawa, ul. Miedziana 11.

2. Normy związane

PN-82/P-55016 Odbitki drukarskie i druki, Wymagania podstawowe i badania

PN-81/P-55025 Maszynopis wydawniczy książek, broszur i czasopism

PN-81/P-55034 Materiały wydawnicze, Wytyczne stosowania

PN-83/P-55105 Pismo drukarskie, Karta wzorów

PN-77/P-55124 Fotografia reprodukcyjna, Negatywy i diapozytywy do kopiowania, Charakterystyka wad

PN-73/C-99021, 03 Wady światłoczułych materiałów fotograficznych, Charakterystyka wad materiałów czarno-białych na giętym nieprzezroczystym podłożu

PN-73/C-99021, 05 Wady światłoczułych materiałów fotograficznych, Charakterystyka wad materiałów czarno-białych na giętym przezroczystym podłożu

PN-78/C-99025, 04 Wymiary materiałów fotograficznych, Wymiary papierów zwojowych do składu fotograficznego

PN-78/C-99025, 14 Wymiary materiałów fotograficznych, Wymiary błon zwojowych do składu fotograficznego

PN-76/C-99460, 03 Pobieranie próbek światłoczułych materiałów fotograficznych do badań, Wytyczne pobierania próbek błon halogenosrebrowych negatywowych powszechnego użytku w postaci zwojowej

PN-76/C-99460, 11 Pobieranie próbek światłoczułych materiałów fotograficznych do badań, Wytyczne pobierania próbek papierów halogenosrebrowych powszechnego użytku w postaci zwojowej

BN-71/7401-04 Technika drukowania wypukłego, Zecerstwo, Nazwy i określenia

BN-75/7401-14 Fotografia reprodukcyjna w poligrafii, Słownictwo

BN-74/7405-01 Materiały wydawnicze, Karta zamówienia-wydawniczej

BN-79/7419-05 Półprodukty poligraficzne i druki, Metody badania zniekształcenia elementów graficznych rysunku

BN-80/7431-02, 12 Negatywy i diapozytywy poligraficzne, Charakterystyka użytkowo-jakościowa negatywów i diapozytywów chemigraficznych i offsetowych do kopiowania

BN-80/7431-02, 15 Negatywy i diapozytywy poligraficzne, Charakterystyka użytkowo-jakościowa diapozytywów wkłesłodrukowych nierastrowanych do kopiowania

BN-65/7439-01 Fotografia reprodukcyjna, Metody badań, Oględziny zewnętrzne

BN-80/7439-04 Fotografia reprodukcyjna w poligrafii, Wytyczne wyznaczania gęstości optycznej

BN-76/7440-02 Zasady składania tekstów w języku polskim

BN-76/7440-03 Zasady formowania kolumn książek, broszur i czasopism

BN-65/7440-04 Zasady składania wzorów chemicznych

BN-65/7440-05 Zasady składania wzorów matematycznych

BN-66/7440-06 Zasady składania i formowania tabel

3. Autorzy projektu normy - Jerzy Krukowski i mgr Ryszard Godlewski - Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Poligraficznego, Warszawa,

4. Błony fotograficzne, które mogą być wykorzystywane zamiennie do składu fotograficznego, podano w opracowaniu Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Poligraficznego: **Materiały informacyjno-instruktażowe. Zastosowanie i zamiennosc błon fotograficznych.**

Warszawa: BOINTIE 1982.